

**BESTUURS- EN
BUDGETRAPPORTAGE
REGIO ACHTERHOEK**

JANUARI T/M APRIL 2026

Inleiding en samenvatting

Met deze rapportage informeert de Regio de gemeenten (colleges en raden) over de werkzaamheden die wij uitvoeren. De rapportage bestaat uit een inhoudelijke verantwoording en een financiële verantwoording (incl. begrotingswijziging). Hieronder volgt een korte toelichting.

1: Inhoudelijke verantwoording

In deze rapportage vindt u de voortgang van de werkzaamheden die de Regio voor, namens en samen met de gemeenten uitvoert. Deze werkzaamheden bestaan uit Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Ondersteuning (bedrijfsvoering en rente). Voor een nadere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar onderdeel 1 van de rapportage.

2: Financiële verantwoording (inclusief begrotingswijziging)

In deze rapportage is in onderdeel 2 per programma een financieel overzicht opgenomen waarin per product de werkelijke uitgaven en inkomsten t/m april 2026 zijn afgezet tegen het budget voor dezelfde periode. Ook zijn de verwachte uitgaven en inkomsten voor het volledige jaar en het daaruit voortvloeiende te verwachten jaarsaldo opgenomen. Er is een begrotingswijziging met toelichting opgesteld. Tot slot is er een balansprognose per 1 mei 2026 opgesteld. De begrotingswijziging en het verwacht jaarsaldo worden nader toegelicht in onderdeel 2 van de rapportage (pagina 22).

Verwacht saldo inwonerbijdrage

Uitgaande van de op dit moment bekende ontwikkelingen is de verwachting dat het jaarresultaat voor 2026 voor de producten ten laste van de inwonerbijdrage nihil is.

Verwacht renteresultaat

Er is renteopbrengst vanuit het Schatkistbankieren en hypotheekverstrekking. Over 2026 is dit naar verwachting € 580.000, maar dit is mede afhankelijk van de snelheid waarmee de Regiodealmiddelen worden ingezet. In de primaire begroting is € 150.000 ingezet als dekking voor organisatiekosten en is € 236.000 begroot als toevoeging aan de egaliseringsreserve rente. Per saldo wordt een positief renteresultaat verwacht van ongeveer € 200.000. Dit is vanwege de grote onzekerheid nog niet verwerkt in het financiële overzicht.

Projecten

Als in het boekjaar minder kosten worden gemaakt voor de lopende meerjarige projecten worden de (subsidie-) inkomsten doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Zo is er in deze rapportage voor diverse projecten doorgeschoven budget uit vorig jaar opgenomen.

Begrotingswijziging

De bijgevoegde begrotingswijziging betreft een budgettair neutrale begrotingswijziging, waarbij geen sprake is van een verhoging van de inwonerbijdrage. Er is sprake van verschuiving van budgetten door o.a. inhuur i.v.m. vacatures en verschuiving van projectbudgetten van meerjarige projecten naar het volgende jaar. Er zijn twee nieuwe eigen projecten opgenomen en tien wijzigingen; hier staan (subsidie-)inkomsten tegenover. De Regio is opdrachtgever van deze projecten en daarom wordt het in de eigen exploitatie opgenomen. Er zijn twee externe projecten die een bijdrage krijgen uit het investeringsfonds. Ook is er een besluit genomen om € 1,25 mln. beschikbaar te stellen vanuit het investeringsfonds voor de ontsluiting van het Slingeland ziekenhuis (AB 13 mei 2026).

3: Ziekteverzuim

In de verslagperiode was het ziekteverzuim 2,5% ten opzichte van 4,3% over dezelfde periode vorig boekjaar. Het ziekteverzuimpercentage ligt onder het gemiddelde ziekteverzuim voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (2025 5,8% bron CBS).

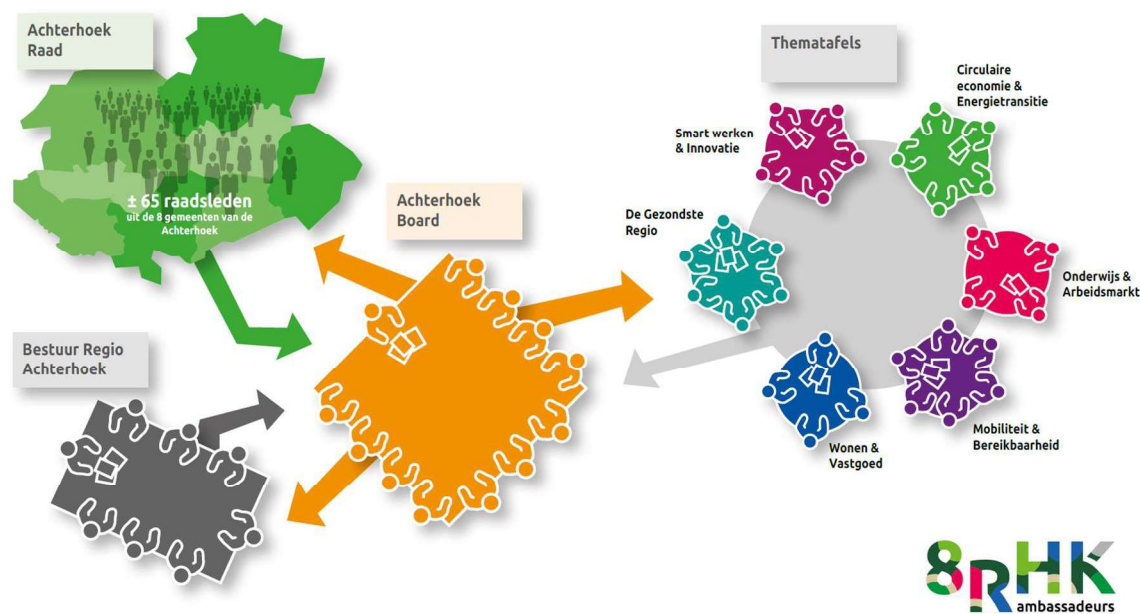
1 Bestuursrapportage

BESTUURSRAPPORTAGE JANUARI – APRIL 2026

SMART GOVERNANCE

In onderstaande afbeelding is het organogram van de samenwerking opgenomen.

Achterhoekse samenwerking

Werkzaamheden Regio Achterhoek

Regio Achterhoek is de motor in de Governance. In onderstaande tabel staan de subdoelen en activiteiten van Regio Achterhoek weergegeven:

Doelen en activiteiten Regio Achterhoek

Doelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking.

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in maart is de Achterhoek Raad niet bijeen geweest. Wel is er in februari een afscheid georganiseerd in Bommelerwaard voor de vertrekkende Achterhoek Raad. De opkomst was groot, met een leuke rondleiding. Na de verkiezingen hebben de fracties hun afvaardiging naar de Achterhoek Raad doorgegeven. De nieuwe Achterhoek Raad bestaat uit 60 fracties en komt 13 mei voor het eerst bijeen. Eén fractie neemt niet deel aan de Achterhoek Raad.

Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht

Bestuurlijke ontwikkelingen

Binnen het algemeen bestuur hebben A. Bronsvorst (burgemeester Oost Gelre) en A. Jetten (wnd burgemeester Winterswijk) afscheid genomen. G. Hofstede (Oost Gelre) en B. Dijkstra (Winterswijk) zijn als burgemeesters toegetreden tot het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur moet nog een derde lid voor het dagelijks bestuur aanwijzen (naast M. Boumans en L. Werger).

Binnen de Achterhoek Board heeft M. Koster afscheid genomen. Ook H. Tappel, E. Gosselink en T. Kok nemen voor de zomer afscheid van de Achterhoek Board. In mei worden twee nieuwe Boardleden (M. Gerlagh en R. Spikker) voorgedragen in de Achterhoek Raad.

Achterhoek Visie 2050

De focus van de Achterhoek Board lag deze periode op de nieuwe Achterhoek Visie. De concept visie: 'Op weg naar 2050. Kom maar op' was eind april gereed en wordt in mei geagendeerd voor de Achterhoek Raad. De Visie 2050 is een opdracht en uitnodiging om voort te bouwen op onze succesvolle regionale samenwerking. Met onze 3-O samenwerking tussen Ondernemers, Organisaties en Overheid hebben we laten zien dat we gezamenlijk tot indrukwekkende resultaten kunnen komen en dat we een zichtbare partner zijn, zowel in de Achterhoek als daarbuiten.

Hoewel het in de basis goed gaat met de Achterhoek, staan we voor een groot aantal uitdagingen. Dat vraagt om een blik die verder reikt, meer slagkracht, vernieuwing en meer samenhang in ons handelen. Met deze concept visie, met een horizon tot 2050, anticiperen we op de toekomst, waarbij we de groeiende onderlinge samenhang tussen thema's als wonen, bereikbaarheid en economie integraal oppakken. Het stelt ons ook in staat om ons regionale verhaal steviger te positioneren richting partners zoals het Rijk, zodat we met een eenduidige stem onze ambities kracht bijzetten. Er is een stevige ambitie geformuleerd. De Achterhoek is dé demoregio van Nederland in 2050.

Om deze ambitie concreter te maken, kiezen we voor drie samenhangende ontwikkelijnen: een veerkrachtige samenleving, de economie als stuwende kracht en de ruimte in balans. Deze lijnen grijpen direct op elkaar in, en zijn de knoppen waar we aan gaan draaien om onze ambitie waar te maken.

Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)

Nauw verbonden aan de visie 2050 is het Regioplan in het kader van het Nationaal Programma vitale Regio's (NPVR). Dit plan heeft een bredere scope. Zo komen ook thema's als veiligheid (inclusief ondermijnende criminaliteit en sociale cohesie) en Rijkswerkgelegenheid aan bod. In december 2025 is "Onze belofte" voor het Regioplan in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) met de Achterhoek Raad gedeeld. Vanuit deze belofte is met (rijks)partners een eerste outline van het Regioplan gemaakt. In juni is het conceptplan gereed voor bespreking met het Rijk en andere partners. Het Regioplan moet leiden tot (structurele) Rijksinvesteringen in de Achterhoek. Het NPVR is voor de komende jaren één van de belangrijkste pijlers onder onze regionale ontwikkeling én onder onze gezamenlijke lobby.

Stuurgroep Ruimtelijk Perspectief Achterhoek

In december 2025 heeft de Achterhoek Raad het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (RPA) vastgesteld. Dit perspectief helpt enorm om vanuit de Achterhoek goed in te spelen op provinciale en landelijke ontwikkelingen. Concreet is er een gezamenlijke reactie op de werkversie van de concept provinciale omgevingsvisie ingediend. Deze is voorbereid door de stuurgroep RPA.

De provincie heeft het beleidskader land- en tuinbouw, in aanloop naar de provinciale omgevingsvisie, geactualiseerd. De stuurgroep RPA heeft dit proces op de voet gevolgd en waar mogelijk input geleverd en bevindingen gedeeld. Zo is ingesproken vanuit stuurgroep RPA om aandacht te hebben voor participatie en dynamiek van provinciale regie en gemeentelijke autonomie, o.a. in relatie tot aanwijzingen en veranderingen van functies.

De stuurgroep RPA heeft, gezien de bestuurlijke wisselingen n.a.v. gemeenteraadsverkiezingen een overdrachtsbrief opgesteld, zodat stuurgroep RPA in nieuwe samenstelling snel kan doorstarten met ontwikkeling van een ruimtelijk programma voor de Achterhoek.

Regio Deal Achterhoek II

De uitvoering van de Regio Deal loopt volop. Tot en met april 2026 zijn er 23 projecten goedgekeurd. Zie [Regio Deal projecten](#).

Ook is er -op aandringen van het Rijk- expliciet aandacht geschonken aan de lerende aanpak binnen de Regio Deal. Op een aantal springplanken is bijstelling nodig. Voor een volledig beeld van hoe de uitvoering loopt is er een concept voortgangsrapportage gemaakt. Deze rapportage wordt voor 15 juni in concept ingediend bij het Rijk. Op 1 juli ligt de rapportage voor in het algemeen bestuur.

Andere accenten

De Achterhoek Board en het algemeen bestuur hebben een intensief gesprek gehad met een aantal ondernemers rondom het thema defensie en weerbaarheid. Op basis hiervan zijn er middelen beschikbaar gesteld voor een versnellingsfase Achterhoek & Defensie.

Op verzoek van de gemeente Doetinchem is ingestemd met een regionale bijdrage aan de ontsluiting van het nieuwe Slingeland Ziekenhuis. Deze bijdrage kan worden gegeven vanwege een financiële meevaller.

De *kwartiermaker Cultuur & Erfgoed* heeft een eerste halfjaarrapportage over de periode oktober 2025–maart 2026 opgesteld. Deze rapportage is opgebouwd rond vijf ambities en afgesloten met een aantal aanbevelingen. Het betreft nadrukkelijk een advies aan de cultuur bestuurders en heeft geen formele status of besluitvormend karakter. De rapportage is nog niet besproken.

Planning en Control

De kaderbrief voor de begroting 2027 en de jaarverantwoording over 2025 zijn in april naar de gemeenten gezonden. We hebben een positief jaarresultaat, met name doordat er veel vacatures niet ingevuld waren. De meerjarenbegroting zal structureel sluitend zijn.

Lobby en werkbezoeken

Op 21 januari bracht minister F. Rijkaart een werkbezoek aan de Achterhoek. Het Regioplan NPVR vormde de rode draad tijdens het bezoek.

Samen met de Regio's Twente, Zwolle en stedendriehoek is er in januari een brief gestuurd aan de informateur mw. Letschert. In verband met de gemeenteraadsverkiezingen hebben we aan alle gemeenten een regionale inbreng voor de coalitiedossiers gestuurd.

Het jaarlijkse Lentefestival -dit jaar op 24 juni- is voorbereid. Het lentefestival staat in het teken van De Achterhoek: Nederland in het klein. En onze nationale voorhoederol als dé Demoregio van Nederland. Geheel in lijn met de nieuwe Visie 2050 en het NPVR.

Grensoverstijgende werkzaamheden

De gemeenschappelijke inzet in Brussel is in samenwerking met regio's Zwolle, Twente en Stedendriehoek verkend. Bij deze verkenning helpt een studente van Saxion Hogeschool in het kader van haar afstudeerstage. In juni is er een gezamenlijk tweedaags bezoek aan Brussel.

Een delegatie van de regio Achterhoek heeft in januari op uitnodiging van de Provincie Gelderland deelgenomen aan de Internationale Grüne Woche in Berlijn. Deze toonaangevende internationale vakbeurs op het gebied van voedsel, land- en tuinbouw, natuur en duurzaamheid geldt als een belangrijk internationaal platform voor beleidsmakers, bestuurders en marktpartijen.

Vanuit de gemeentelijke Duitslandcoördinatoren is er een Koersdocument Duitslandsamenwerking Regio Achterhoek: Eén (grens)regio, één geluid opgesteld. Dit document heeft het bestuur in april vastgesteld.

Per 1 april heeft de Regio geen expliciete capaciteit meer voor de lobby in Brussel. De Senior Strategisch Adviseur Public Affairs, die in mei begint, neemt dit (deels) over.

Communicatie, events en profilering

Op 28 januari was het zesde jaarcongres van de Achterhoek Monitor. Na de plenaire start waren er interactieve sessies om input op te halen voor de Visie 2050. Deze input is in 3 artikelen verschenen.

Samen met Achterhoek Toerisme is medio 2025 gestart met een gezamenlijke profilering. Na een aftrap van Achterhoek Toerisme in Bommelerwaard is het gezamenlijke merkverhaal ook voor Achterhoek Ambassadeurs verder uitgewerkt in onder meer een beeldmerk. De presentatie is voorafgaand aan de eerste Achterhoek Raad.

Ook dit jaar staat Achterhoek Ambassadeurs weer op de Zwarte Cross. De voorbereidingen voor de stand 'Achterhoek - Bestemming Onverwacht- zijn in volle gang.

In september is het VNG congres in de Achterhoek. Vanuit Achterhoek ambassadeurs zijn twee workshops aangedragen. Ook zal bijgedragen worden aan organiseren van activiteiten rondom het VNG congres die onze regio op de kaart zetten. Het gaat hierbij o.a. om het organiseren van een verrassende ontvangst, het maken van een passende promotiefilm, en het plaatsen van welkomstspandoeken in de regio.

SMART ECONOMY

Smart werken en Innovatie

In het uitvoeringsplan 2025/2026 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten opgepakt gaan worden. Per doel geven we de stand van zaken weer.

Productie van de toekomst door technologische innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De uitdaging is om met de innovatieve en leidende koplopers én de hoge organisatiegraad van bedrijven als basis, ook in het peloton van mkb-bedrijven te komen tot innovatie en transitie. Dit doen we door het implementeren van sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence, te stimuleren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Er is verder gewerkt aan de brede aanpak rond technologische innovatie en sleuteltechnologieën. De focus lag hierbij op de verdere ontwikkeling en toepassing van technologieën zoals AI, datagedreven werken en humanoids.

Via de AI-leerkringen wordt ervaring opgedaan met praktische toepassingen binnen bedrijven en sectoren. Een Regio Deal aanvraag hiervoor is voorbereid. We leggen daarbij de verbinding met het project Achterhoek Verbindt dat al eerder is gestart (zie verderop) zodat technologische ontwikkeling ook kan landen in de praktijk.

Daarnaast is de programmalijn Datagedreven Achterhoek van het betreffende Regio Deal programma verder uitgewerkt. Dit programma draagt bij aan een regionaal data-ecosysteem waarin data veilig, verantwoord en toepasbaar wordt ingezet voor maatschappelijke, economische en ecologische vraagstukken.

Er is gestart met een verkenning rond het project Humanoids, samen met bedrijven en relevante partners. Deze verkenning richt zich op de vraag hoe humanoid-technologie kan bijdragen aan productiviteit, innovatie en arbeidsbesparing in het bedrijfsleven.

De projecten rond 3D-metaalprinten en 3D-metaalpoeder-zeven zijn inhoudelijk afgerond. Begin 2026 lag de nadruk op borging van de opgedane kennis, benutting binnen onderwijs en bedrijven en het verbinden van deze ervaringen met nieuwe sleuteltechnologieën.

Ook is voor het Regioplan NPVR en de nieuwe Achterhoek Visie 2050 verkend hoe een programma op innovatie kan bijdragen aan het structureler aantrekken van middelen naar de regio. Daarmee willen we sleuteltechnologieën gericht stimuleren en de basis leggen voor verdere toepassing in de regionale economie.

Oplossen maatschappelijke vraagstukken door innovatie en sociale innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hieraan

De Achterhoek beschikt over een innovatief sterk en diepgeworteld mkb dat een grote bijdrage kan leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. We willen dit versnellen door verbindingen te leggen tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke instellingen. We richten ons op vernieuwende proposities, bijvoorbeeld samenwerkingsvormen die meer ondernemerschap en minder bureaucratie beogen, om tot maatschappelijke meerwaarde te komen. En op nieuwe ideeën, praktijken en strategieën die gericht zijn op het verbeteren van sociale structuren en medewerkers van de toekomst.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Er is verder gewerkt aan sociale innovatie als manier om maatschappelijke vraagstukken en ondernemersvragen praktischer te verbinden met bestaande kennis, netwerken en ondersteuning. De nadruk lag daarbij niet alleen op technologische vernieuwing, maar vooral op het organiseren van samenwerking: hoe zorgen we dat ondernemers, overheden, onderwijs en maatschappelijke partners elkaar sneller vinden en samen tot oplossingen komen?

Belangrijk project hiervoor is Achterhoek Verbindt. In februari was de succesvolle start bijeenkomst in Bommelerwaard. Waar verbinders en ondernemers elkaar ontmoetten.

Tijdens de bijeenkomst is de AI-agent binnen Achterhoek Verbindt: Tessa Verbindt gelanceerd.

Tessa helpt ondernemers laagdrempelig bij het formuleren van hun vraag en helpen bij de doorverwijzing naar de juiste verbinder, regeling, community of ondersteuning. Daarmee wordt de brug geslagen tussen technologische innovatie en sociale innovatie: technologie wordt ingezet om samenwerking, bereik en dienstverlening richting het brede mkb te verbeteren.

Voor het project Startup in Residence is het laatste jaar ingegaan. Ronde 3 van de maatschappelijke challenges aan innovatieve oplossingen vanuit startups en ondernemende partijen is gestart.

Het project iSHARE is afgerond. De kern van iSHARE was dat innovatieve softwarebedrijven in de regio elkaar versterkten door kennis, capaciteit en personeel slimmer te delen, onder meer om beter om te gaan met schaarste aan technisch talent. Voortbouwend op die ervaringen wordt verkend hoe mkb-bedrijven weerbaarder kunnen worden door schaars technisch talent collectiever te organiseren. Daarbij gaat het onder meer om het samenbrengen van software engineers, het delen van kennis en capaciteit en het versterken van bedrijven die individueel onvoldoende schaal, capaciteit of specialistische kennis hebben om dit zelfstandig te organiseren. Zo wordt ook hier gezocht naar manieren om het brede mkb beter toegang te geven tot kennis, talent en innovatiekracht.

De inzet laat daarmee zien dat sociale innovatie vooral gaat over het versterken van het organiserend vermogen in de regio: beter luisteren naar ondernemersvragen, slimmer verbinden van partijen, minder versnippering in aanbod en het breder toegankelijk maken van innovatie voor het mkb.

Open innovatiesysteem

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Achterhoek is een sterk open innovatiesysteem actief tussen de mkb-bedrijven. Binnen dit systeem wordt samen geleerd, kennis gedeeld en geïnnoveerd. Tot nu toe zijn vooral de koploperbedrijven aangesloten. De aanpak is erop gericht om ook het breed mkb (organisaties van 2 tot 200 medewerkers) hieraan te verbinden, zodat ook zij meer kunnen innoveren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Er is verder gewerkt aan het versterken en verrijken van het open innovatiesysteem in de Achterhoek. De inzet richtte zich daarbij op het beter verbinden van bestaande innovatiekracht, het vergroten van het loopvermogen richting het brede mkb en het scherper positioneren van de regio binnen bovenregionale en Europese netwerken.

Een belangrijke ontwikkeling is de verdere samenwerking tussen de vier innovatiecentra: de Steck, de Marke, CIVON en SHII. Deze samenwerking moet ervoor zorgen dat ondernemersvragen sneller op de juiste plek terechtkomen, dat kennis en netwerken beter worden gedeeld en dat innovaties meer sectoroverstijgend worden opgepakt. Hiermee wordt het open innovatiesysteem niet alleen sterker voor koplopers, maar ook toegankelijk voor het brede mkb. De verbindersaanpak van Achterhoek Verbindt blijft hierbij belangrijk. De inzet is om het innovatiesysteem minder afhankelijk te maken van losse projecten en meer te ontwikkelen als een samenhangend netwerk waarin bedrijven, onderwijs, overheden en innovatiepartners elkaar structureel weten te vinden.

Voor het Regio Deal project Tech.Land is er een regiocoördinator gevonden die de Achterhoek sterker moet verbinden met het grensoverschrijdende technologie- en innovatie-ecosysteem. Daarmee ontstaan nieuwe kansen voor samenwerking met partners buiten de regio, onder meer op het gebied van sleuteltechnologieën, talent, internationalisering en Europese financiering.

Voor de nieuwe Achterhoek Visie 2050 en het Regioplan NPVR is verkend hoe het open innovatiesysteem strategischer kan bijdragen aan de positionering van de Achterhoek. Daarbij wordt nadrukkelijker gekeken naar de samenhang met arbeidsmarkt, energie, ruimte en economie. De vraag is hoe de Achterhoek zich onderscheidt ten opzichte van andere regio's en hoe de waarde van de Achterhoek binnen nationale en internationale waardeketens beter zichtbaar kan worden gemaakt.

In dat kader is verkend hoe de regio gericht kan omgaan met grote strategische bedrijven in de Achterhoek. Daarbij staat de vraag centraal wat nodig is om deze bedrijven voor de regio te behouden, hoe zij beter kunnen worden ondersteund in hun positionering en hoe de Achterhoek zich als regio sterker kan profileren als onmisbare schakel voor de Nederlandse en Europese economie.

De inzet laat zien dat het open innovatiesysteem steeds meer wordt benaderd als strategische infrastructuur voor de regio: niet alleen om innovatieprojecten uit te voeren, maar ook om de Achterhoek sterker te profileren, beter aan te sluiten op bovenregionale programma's en structureler middelen en kennis naar de regio te halen.

Stage- en afstudeerregio

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Met SmartHub 2.0 vergroten we de aantrekkelijkheid van de Achterhoek als economische- en arbeidsregio, met name voor arbeidspotentieel tussen de 18 en 45 jaar. SmartHub 2.0 is een kapstok (stichting), die de krachten bundelt en een logische samenhang aanbrengt tussen initiatieven. Het project SmartHub Young Talent richt zich primair op stagiaires en afstudeerders.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Het project Smarthub Young Talent is gericht op het versterken van de Achterhoek als aantrekkelijke werkregio voor jong talent. Dit project is sinds 2022 ondergebracht bij de Stichting SmartHub. Tot en met 2025 ontving het project subsidie en voerde de Regio de administratie. Vanaf 1 januari 2026 heeft stichting SmartHub de administratie elders ondergebracht.

Onderwijs en Arbeidsmarkt

In het uitvoeringsplan 2025/2026 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De grote lijn is de positionering van de Achterhoekse arbeidsmarkt. Hoe zorgen we dat we een aantrekkelijke arbeidsmarkt zijn en blijven. Vanuit strategie naar aanpak; hoe en welke invloed kunnen we hebben op het regionale vraagstuk van werkgevers als werven, binden en boeien van medewerkers voor met name de sectoren Techniek, Zorg en Onderwijs.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Begin 2026 is een aanvullende projectaanvraag voor Opijver goedgekeurd. Hiermee is het project in ieder geval tot eind 2028 geborgd, en is er tijd om te werken aan borging voor de lange termijn. Opijver (Achterhoeks Talentenfonds) heeft een sterke inzet op het bestrijden van de mismatch op de arbeidsmarkt en het stimuleren van instroom richting de kraptesectoren, en is daarmee van grote waarde voor de regio.

Het project Zorg voor Mekaar richt zich op het tegengaan van tekorten in de zorgsector. Door samen te werken op het gebied van werving, opleidingen en HR, maar ook door het potentieel van vrijwilligers, mantelzorgers en zij-instromers optimaal te benutten.

Ook het programma Leven Lang Ontwikkelen biedt via verschillende projecten inzet op het terugdringen van tekorten op de arbeidsmarkt. Met het vaststellen van het regionale programma en uitvoeringsagenda is begin 2026 het startschot voor deze aanpak gegeven.

Vanuit de projecten Femme Tech en Techniekdag Achterhoek wordt actief bijgedragen aan het enthousiasmeren van vrouwen en jongeren voor een loopbaan in de techniek, een van de kraptesectoren. Het project Femme Tech loopt tot eind 2026, en verkent mogelijkheden voor continuering na deze periode. De doorontwikkeling van de Techniekdag die eind 2025 als project is goedgekeurd, is inmiddels opgepakt. Op 18 april vond de succesvolle Techniekdag Achterhoek in Winterswijk plaats.

Talenten zijn benut

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We stimuleren, faciliteren en ondersteunen een Leven Lang Ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers, rekening houdend met kansengelijkheid. Enerzijds ligt hier een rol voor de werkgevers door in te zetten op een leercultuur in bedrijven en tussen sectoren. Anderzijds is het belangrijk dat werknemers proactief zijn in hun professionele ontwikkeling en de kansen pakken om flexibel te blijven en mee te kunnen bewegen met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Tevens is er aandacht voor Loopbaan en Beroep binnen het VO om leerlingen kennis te laten maken met de kansen in onze regionale arbeidsmarkt.

Stand van zaken projecten en activiteiten

In januari zijn het regionale programma Leven Lang Ontwikkel (LLO) en de uitvoeringsagenda LLO vastgesteld. Hiermee is er een belangrijke stap gezet is richting het benutten van talent. De verschillende projecten binnen het programma dragen bij aan het faciliteren en ondersteunen van een Leven Lang Ontwikkelen binnen de regio. De uitvoering van de eerste projecten is in voorbereiding.

De transitieperiode van het Grensland College loopt tot eind 2026. In deze periode werkt men aan een toekomstbestendig financieringsmodel om hbo-onderwijs in de Achterhoek te kunnen borgen. Ook het project Servicepunt Techniek (SPT) werkt aan duurzame borging binnen de regio. Eind 2026 is duidelijk hoe het SPT daar invulling aan geeft.

Tot slot is het Achterhoek Traineeship als project goedgekeurd en gestart. Het traineeship is een cross-sectoraal leer-werkprogramma voor recent afgestudeerden en ambitieuze 21-plussers zonder opleiding, waarbij het opleidings- en begeleidingsprogramma leidend is en de werkplek fungeert als leercontext. Hiermee wordt er een sterke bijdrage geleverd aan het bevorderen van de leercultuur van bedrijven in de regio.

Een inclusieve arbeidsmarkt

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We maken ons sterk voor iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt. We werken vanuit de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek langs vier lijnen. We brengen het onbenut arbeidspotentieel, dat momenteel geschat wordt op ongeveer 14.000 personen, in beeld. We zetten in op het vergroten van de digitale vaardigheden van inwoners zodat zij kunnen participeren op de werkvloer en in de samenleving, we bestrijden de laaggeletterdheid en we zetten in op het voorkomen van schooluitval onder jongeren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Het project Snelle Start Kansrijke Asielzoekers is van start en er worden concrete plaatsingen gedaan. Het project loopt tot eind 2026, er worden stappen gezet om het project daarna te kunnen voortzetten.

Technohub Inclusieve Technologie (TINT) zet in op het bevorderen van duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mensen met een afstand van de arbeidsmarkt via inclusieve technologie. Hiervoor is er een inspiratie- en kenniscentrum ingericht in Ulft en wordt er gewerkt aan een regionaal netwerk van partners en werkgevers. Om te zorgen dat de doorontwikkeling niet stopt en de implementatie bij bedrijven doorgezet kan worden, is er een aanvullende projectaanvraag gedaan waarmee extra capaciteit gerealiseerd wordt.

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

Langs welke grote lijnen werken we hieraan

We zetten in op het pakken van kansen die er zijn om via grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking de uitdagingen binnen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren. Dit door in gezamenlijkheid projecten en initiatieven van de grond te tillen.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Het project Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) levert een sterke bijdrage aan de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van onderwijs. Onderwijsinstelling in Nederland en Duitsland vinden elkaar door middel van jaarlijkse events voor studenten, netwerkbijeenkomsten voor docenten en schoolpartnerschappen die gefaciliteerd worden door EDL.

Het Gelrepact 2.0 loopt door. Hieronder vallen regionale en bovenregionale projecten.

Mobiliteit en Bereikbaarheid

In het uitvoeringsplan 2025/2026 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

De infrastructuur is robuust en toegankelijk

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We zetten in op een robuust en goede toegankelijke infrastructuur. Dit betekent dat we ons inzetten voor een verkeersveilige en goed doorstromende N18, snelle (interregionale) fietsverbindingen en een goede bereikbaarheid van de A12 tussen Arnhem en de Duitse grens.

Stand van zaken projecten en activiteiten

N18- corridor

De “Visie Multimodale Bereikbaarheid N18 Corridor” (ook wel de gebiedsinvesteringsagenda N18 genoemd) is afgerond en in november 2025 bestuurlijk vastgesteld. Er is gewerkt aan het concretiseren van de korte en middellange termijn opgaven in deze corridor. Deze concretisering zorgt ervoor dat deze visie gebruikt kan worden om kansen vanuit bijvoorbeeld de Regio Deal of overige subsidies met elkaar te verbinden en sneller te realiseren. Momenteel zijn diverse projectaanvragen in ontwikkeling die mede dankzij deze visie nader kunnen worden uitgewerkt en afgestemd met de provincie. Daarnaast heeft deze visie het belang van de gezamenlijke ontwikkeling van de N18-corridor verder verduidelijkt, waardoor de N18-corridor ook als gezamenlijke opgave in beleidsstukken van de provincie wordt genoemd.

Goede bereikbaarheid van de A12 tussen Arnhem en de Duitse grens

Er is van april tot mei 2026 grootschalig onderhoud aan de IJsselbruggen geweest. We hebben in samenwerking met Rijkswaterstaat en A12 Slim Reizen ingezet op een brede communicatiecampagne en gedragsaanpakken om alternatieve vervoersmiddelen te stimuleren. Deze inzet heeft geleid tot een significante vermindering in het aantal vervoersbewegingen over de A12, waardoor de hinder van de werkzaamheden beperkt is gebleven. Deze inzet wordt voortgezet voor de komende werkzaamheden.

Lobby doorkoppeling spoorlijn Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn

Samen met de Stedendriehoek bereiden we het lobbyevent: “Gelders Zomerprogramma”, voor om Tweede Kamerleden mee te nemen in het belang van de doorkoppeling van de spoorlijn Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn. De invulling van het programma wordt de komende periode uitgewerkt, en het evenement staat gepland voor juli 2026.

Snelle Fietsverbindingen

Momenteel zijn enkele Regio Deal projectaanvragen in voorbereiding om de infrastructuur van enkele verkende fietsverbindingen te verbeteren. De verwachting is dat deze projectaanvragen in Q4 van dit jaar bestuurlijk worden behandeld.

De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We stimuleren duurzaam woon-werkverkeer en werkverkeer. Hierbij hoort ook een robuuste en goed dekkende laadinfrastructuur om de verduurzaming te faciliteren. De grote lijn is om de modal shift en de bijbehorende gedragsverandering te stimuleren.

Stand van zaken projecten en activiteiten*Werkgeversaanpak: Mobiliteitsmakelaar*

Eind 2025 is de opdracht van de mobiliteitsmakelaar binnen de werkgeversaanpak afgerond. Er wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid door de programmamanager Publieke Mobiliteit. Om de periode tot een nieuwe aanstelling te overbruggen, wordt de mobiliteitsmakelaar van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen ingezet in de Achterhoek.

Logistiek makelaar

De logistiek makelaar heeft de afgelopen periode veel aandacht besteed aan de A12 i.v.m. diverse grote en impactvolle werkzaamheden op de A12. Dit zal ook nodig zijn voor de werkzaamheden op de A12 die nog gepland staan.

Slimme vervoersvoorzieningen**Langs welke grote lijnen werken we hier aan**

We zetten ons hard in voor een goed dekkend Openbaar Vervoer-netwerk dat goed aansluit op andere (publieke) modaliteiten en faciliteiten. Hiermee proberen we een nieuwe vorm van Publieke Mobiliteit te creëren, waar alle vormen van (deel)vervoer en OV effectief en efficiënt op elkaar zijn aangesloten. Een stevige ruggengraat van trein en hoogwaardige buslijnen is een voorwaarde om tot een dekkend netwerk zonder witte vlekken te komen. Het realiseren van een dergelijk goed samenhangend systeem is pionierswerk. Wij zitten als Achterhoek in de landelijke koploper groep om dit met het Rijk en de provincie Gelderland de komende jaren verder uit te rollen en mee te experimenteren.

Stand van zaken projecten en activiteiten*Programma Publieke Mobiliteit*

In november 2025 is de nieuw aangestelde programmamanager Publieke Mobiliteit gestart. Hij heeft zijn eerste periode besteed aan een evaluatie van de afgeronde en lopende activiteiten binnen het programma Publieke Mobiliteit. Hiermee wordt een bijgewerkt plan van aanpak opgesteld voor de komende jaren. De evaluatie van het programma heeft een aantal inzichten opgeleverd. Zo wordt er een nieuwe aanbesteding voor deelfietsen voorbereid waarmee er naar een effectiever netwerk toegewerkt wordt.

Verder werkt de programmamanager Publieke Mobiliteit samen met de provincie Gelderland om tot een stip op de horizon voor een eenduidig vervoerssysteem te komen, waarbij er concreet ingezet wordt op samenwerking in plaats van samenspel.

De afgelopen periode is gewerkt aan de (BO-MIRT) pilot van Arriva met provincie Gelderland en regio Achterhoek om te experimenteren met flexibele buslijnen (het "Agile" principe) waar flexibele haltes kunnen worden gevormd op reguliere lijnen, die alleen per aanvraag worden aangedaan. De verwachting is dat pas eind 2026 volledige duidelijkheid bestaat over de invulling/kaders van het experiment en pas in 2027 kan worden gestart met eventuele uitvoering. De obstakels voor invulling en uitvoering van de pilot zitten in de kaders van de OV-concessie en de beperkte inzet van personeel van de vervoerder die hiervoor kan worden vrijgemaakt.

Mobiliteitshubs

De afgelopen periode zijn er concrete stappen gezet richting het realiseren van mobiliteitshubs in de regio. Zo is in november 2025 de projectaanvraag voor de realisatie van Publieke Mobiliteitshub Varsseveld goedgekeurd, en in maart 2026 de projectaanvraag voor stationsknoop Doetinchem. De bus- en treinverbindingen in Varsseveld en Doetinchem zijn cruciale ov-verbindingen voor de regio. De projectaanvragen zorgen ervoor dat de stations de regio in de toekomst nog beter kunnen ontsluiten.

SMART LIVING

Wonen en Vastgoed

In het uitvoeringsplan 2025/2026 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten opgepakt gaan worden. Per doel geven we de stand van zaken weer.

Voldoende nieuwe betaalbare woningen
Langs welke grote lijnen werken we hier aan In de Regionale Woonagenda en de Woondeal hebben we duidelijke afspraken gemaakt over het aandeel betaalbare woningen. We stimuleren conceptuele woningbouw voor de realisatie hiervan, alsmede grondpolitiek en gerichte handhaving en beleid om betaalbare woningen ook in de toekomst betaalbaar te houden.
Stand van zaken projecten en activiteiten Het project Samen bouwen we betaalbaar richt zich op het structureel realiseren van sociale koopwoningen binnen de Achterhoekse gemeenten. Voor 2026 is de ambitie aangescherpt naar het duurzaam en reproduceerbaar realiseren van sociale koopwoningen tot €269.000 VON, passend binnen de uitgangspunten van PMC2, conceptuele bouw en uniforme regionale werkwijzen. Om te komen tot uitvoerbare en breed gedragen afspraken zijn meerdere regionale werksessies georganiseerd met gemeenten en betrokken partners. Binnen meerdere gemeenten wordt nu gewerkt aan de vertaling van de regionale uitgangspunten naar woonbeleid, grondbeleid, anterieure afspraken en projectvoorwaarden. De regiogemeenten hebben in de periode 2022 tot en met 2025 hun ambities waargemaakt en gebouwd wat afgesproken is met Rijk en provincie. De komende jaren is dat niet vanzelfsprekend dus we moet alle zeilen bij zetten en met elkaar werken aan de invulling van randvoorwaarden en het versnellen van (betaalbare) woningbouw.
De bestaande woningvoorraad is toekomstbestendig
Langs welke grote lijnen werken we hier aan Terwijl de woningcorporaties hun eigen duurzaamheidsplannen uitvoeren, richten wij ons vooral op de grote particuliere woningmarkt. Met Energieloket Achterhoek zetten we ons in om particulieren te activeren en te helpen hun woning te verduurzamen. Dit geven we onder meer vorm in de aanpak One Stop Shop, waarmee wordt toegewerkt naar een integrale ontzorgaanpak voor woningeigenaren bij het verduurzamen van hun woning. Daarnaast werken we aan een visie op wonen, welzijn en zorg. Deze geeft richting aan de stappen die we willen zetten om te zorgen dat we in de Achterhoek passende woningen kunnen bieden in een gezonde en vitale leefomgeving met de nodige zorg en ondersteuning.
Stand van zaken projecten en activiteiten Deze programmalijn wordt vooral door Agem opgepakt via het Energieloket en door de woningcorporaties. De One Stop Shop is als regiodealproject met succes afgerond en doorgestart. De visie op wonen, welzijn en zorg is inmiddels vastgesteld en er is een projectleider aangesteld om van visie te komen tot een regionale aanpak.

Versnelling woningbouw
Langs welke grote lijnen werken we hier aan In de Regionale Woonagenda is een tienpuntenplan gepresenteerd gebaseerd op de aanpak 'Van dromen naar doen'. Belangrijke onderdelen hiervan zijn het aanpakken van de capaciteitsproblemen, versnellen en vereenvoudigen van procedures en het verbeteren van het netwerk van bouwers en ambtenaren in de regio.
Stand van zaken projecten en activiteiten In maart is er weer een regiobrede sessie van Samen Sneller Bouwen georganiseerd die goed bezocht en goed beoordeeld werden. Het netwerk weet elkaar beter te vinden bij het komen tot concrete projecten en daarbuiten. Er is een flexpool in oprichting vooralsnog voor 4 gemeenten. Er wordt een projectleider geworven voor het ontwikkelen van een integrale aanpak voor betaalbaar, sneller en toekomstbestendig bouwen, waarbij het in de kern gaat om procesinnovatie en verbeterde regionale samenwerking op wonen en bouwen. Ook het inrichten van een versnellingstafel is hier onderdeel van. Er is vooralsnog geen gezamenlijk loket voor projecten op gebied van woningbouw/woningsplitsing. Hiervoor was nog onvoldoende draagvlak bij de gemeenten.
Ontwikkelen en realiseren van innovatieve en duurzame manieren van bouwen
Langs welke grote lijnen werken we hier aan We richten ons op toekomstbestendig bouwen. Dit door Biobased Bouwen en innovatieve woningbouw te stimuleren.
Stand van zaken projecten en activiteiten Er vinden bij verschillende gemeenten mooie woningbouwprojecten plaats waarin toekomstbestendig bouwen een belangrijke plaats heeft. Er is besloten tot het integreren van toekomstbestendig bouwen in het integrale plan zodat er 1 regionale aanpak komt voor sneller, betaalbaar en toekomstbestendig bouwen. Dit plan moet eind 2026 gereed zijn. Het project Toekomstbestendig Bouwen Achterhoek is voorbereid en goedgekeurd. Dit is een driejarig leer- en kennisprogramma voor de bouwketen. Het project wordt uitgevoerd door Stichting Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Oost Gelderland (Graafschap College).

Circulaire economie & Energietransitie

In het uitvoeringsplan 2025/2026 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten opgepakt gaan worden. Per doel geven we de stand van zaken weer.

Oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en zelfvoorzienend zijn
Langs welke grote lijnen werken we hier aan We spelen in op de verschuiving in de energievoorziening, onder andere door duurzaam opwekken van energie en oplossingen te zoeken voor netcongestie. Hiervoor werken we aan bewustwording, brengen we onderdelen van het energiesysteem in kaart en ontwikkelen we oplossingsrichtingen waaronder nieuwe samenwerkingsvormen, (decentrale) technische oplossingen en nieuwe verdienmodellen.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Vanuit de Regio Deal is een project voorbereid op twee bedrijventerreinen in Aalten en Dinxperlo. Het project ontwikkelt handelingsperspectief voor lokale ondernemers om netcongestie te overbruggen en ruimte te creëren voor groei, elektrificatie, verduurzaming en slim laden. Het onderzoekt de haalbaarheid van verschillende oplossingen en levert een roadmap op. De inzichten dragen bij aan de energietransitie door energiebesparing, lokale opwek en slim delen van netcapaciteit. De resultaten worden actief gedeeld met het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek (DOA).

Een soortgelijk project loopt al in Winterswijk. Daarin zien we dat lokale ondernemers bewust worden en inzichtelijk maken welke oplossingen met bijbehorende business case nodig om beschikbare aansluitcapaciteit te delen. Er is een inventarisatie gedaan van lopende initiatieven en er zijn meerdere initiatieven in beeld voor een soortgelijke aanpak.

Het Duurzaam Ondernemerscentrum gaat verder met twee nieuwe gezichten. De komende periode ligt de focus bij DOA op zichtbaarheid en het verder versterken van het netwerk in de regio.

Naast inventarisatie en ontwikkeling van energiegemeenschappen op bedrijventerreinen worden twee initiatieven verkend om fysiek op vernieuwende manier (duurzame), lokaal beschikbare energie te delen. Zo werken we actief aan handelingsperspectief om de gevolgen van netcongestie regionaal te beperken.

De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw**Langs welke grote lijnen werken we hier aan**

We werken aan toekomstbestendige landbouw en een duurzaam voedselsysteem in de Achterhoek. We hanteren een integrale benadering van bedrijfssystemen voor kringlooplandbouw voor (melk)veehouderij en akkerbouw. Europese en nationale doelen op gebied van water, natuur en klimaat leiden tot veranderingen in het landelijk gebied. Daarom wordt gewerkt op bedrijfs-, bedrijfssysteem- en gebiedsniveau met een grote en diverse groep boeren, regionale boerenorganisaties en andere stakeholders.

Een belangrijke lijn is experimenteerregio Achterhoek een werkwijze om innovatiegericht én met boeren van 'onderop' samen te werken, om praktijkgerichte kennis en ervaring in te zetten voor (nieuw) beleid en wet- en regelgeving.

Stand van zaken projecten en activiteiten

De afgelopen maanden is de samenwerking binnen Experimenteerlocatie Oost verder verdiept, waarbij Twente en de Achterhoek gezamenlijk werken aan praktijkgerichte innovaties voor een toekomstbestendige landbouw. Vanuit deze Experimenteerlocatie Oost, zijn verkennende gesprekken gevoerd om beide provincies, Gelderland en Overijssel actief te betrekken. Naast de opgave-gerichte benadering van de samenwerking heeft het leren bij boeren de aandacht.

In de Achterhoek is het agrarisch netwerk versterkt door de samenwerking tussen VALA, VK-Oost, Stichting Biomassa en De Innovatie Coöperatie, die samen een stevig fundament vormen voor boerenexperimenten en kennisdeling. Vanuit dit netwerk worden strategieën, programma's en projecten ontwikkeld die bijdragen aan het Achterhoekse wenkend perspectief, met nadruk op bodem, water, biodiversiteit, klimaat en nieuwe verdienmodellen.

Er loopt een verkenning voor een nieuwe gebiedsgerichte aanpak, waar o.a. beschikbaarheid en kwaliteit van water mede aanleiding is om te werken aan toekomstbestendige landbouw. Regionaal is het initiatief Mooi Achterhoek gestart, gebiedsgerichte aanpak waarbij lokale inwoners en partijen zelf op zoek gaan naar duurzame inrichting van eigen bedrijfsvoering in het gebied. Er worden enkele kansrijke initiatieven verkend om in kader van Regio Deal II samen uit te werken.

Gebruik (hernieuwbare) grondstoffen in bouw en infra & efficiënter gebruik van (primaire) grondstoffen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We willen in aansluiting op de Rijksdoelen in 2030 het gebruik van eindige grondstoffen halveren. Hiervoor zetten we in op het stimuleren van circulair werken door vergroten van de bewustwording en kennisontwikkeling, kennisuitwisseling en het stimuleren van circulariteit door toepassen van nieuwe werkwijzen. We werken aan het monitoren van de voortgang van de transitie naar een circulaire economie in de Achterhoek. We zetten in op het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen door minder en andere (hernieuwbare) grondstoffen te gebruiken en hergebruik van materialen en producten in onder andere de bouw en infra.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Het bureau Transitmakers is met ons aan de slag gegaan om een uitvoeringsagenda circulaire economie te ontwikkelen. Met als doel om de komende jaren gericht en stevig samen te werken een de transitie naar een circulaire economie. De provincie heeft hier ook toe opgeroepen en er is vanuit de thematafel CE&E een manifest gedeeld met alle nieuwe raden met de oproep om circulaire economie de komende 4 jaar de nodige aandacht te geven. De aanpak gaat onderdeel uitmaken van de uitwerking van de visie 2050 van de Achterhoek.

Toekomstbestendig bouwen is opgenomen in een integraal plan voor sneller, betaalbaar en toekomstbestendig bouwen. De tweede helft van 2026 zal een projectleider worden aangesteld vanuit wonen om met alle partners tot een aanpak te komen die vanaf 2027 in uitvoering moet gaan. Het plan zet in op anders werken, gelijktrekken van standaarden en borgen van meer eenduidige werkwijze in organisaties. Dit is ook van belang voor circulair werken, derhalve trekken de twee thematafels in deze nauw samen op.

Reductie CO2 en stikstof en toename biodiversiteit

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We richten ons op bewustwording, kennisuitwisseling, aanjagen en versnellen van emissiereductie door innovaties en toepassen van nieuwe producten, processen en technieken. We stimuleren circulair werken waardoor (CO2-)uitstoot wordt gereduceerd. Afname van emissies draagt bij aan herstel biodiversiteit.

Voor biodiversiteit inventariseren en verbinden we lokale, regionale en provinciale aanpakken voor verbetering van de biodiversiteit op drie terreinen: agrarische gronden, overig buitengebied en binnen de bebouwde kom.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Er heeft kennisuitwisseling plaatsgevonden tussen de verschillende gemeenten en andere partners op gebied van biodiversiteit. Besloten is te komen tot een gezamenlijke aanpak op gebied van de bestrijding van invasieve exoten. In de praktijk werken veel partijen op eigen wijze aan bestrijding van invasieve exoten. Door met meerdere partijen, o.a, terrein beherende organisaties, gemeenten en agrarisch natuurbeheer samen op te trekken in beheer is betere beheersing en meer impact voor biodiversiteit mogelijk.

Verder is een project in voorbereiding voor de verwaarding van bermgras. Met als doel een regionale keten op te zetten voor de hoogwaardige verwaarding van berm- en slootmaaisel richting biobased toepassingen zoals isolatiemateriaal, plaatmateriaal, bermgraskarton en bodemproducten.

Gezondste Regio

In het uitvoeringsplan 2025/2026 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

Betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten
Langs welke grote lijnen werken we hier aan De regionale ambities vanuit De Gezondste Regio vallen voor een belangrijk deel samen in de regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hiervoor is in 2023 het regioplan De Gezondste Regio vastgesteld. Het regioplan bevat prioritaire opgaven en is te beschouwen als het gezamenlijke kader. Vanuit dit plan werken we nu aan concrete transformaties, plannen en projecten voor de regio. Thematisch is het regioplan De Gezondste Regio opgedeeld in vier hoofdthema's. Vanuit deze thema's werken we in de regio samen aan een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten. De thema's in de Achterhoek zijn (1) Gezond Leven en Preventie, (2) Veerkrachtig Ouder Worden, (3) Mentaal Gezond en (4) Prettig Werken in Zorg en Welzijn. Daarnaast zijn er drie dwarsverbanden die binnen alle thema's hun uitwerking hebben: (1) Digitalisering en Technologie, (2) Toekomstbesteding Zorglandschap en (3) Samenwerking.
Stand van zaken projecten en activiteiten In de afgelopen periode hebben we de landelijke ontwikkelingen rondom het Integraal Zorgakkoord (IZA) nauwgezet gevolgd en vertaald naar onze regio. De transitie naar het opvolgende AZWA-akkoord is inmiddels ingezet. Dit nieuwe akkoord biedt concrete kansen voor de Achterhoek, met name voor de structurele borging van de uitvoeringssamenwerking rondom het regioplan <i>De Gezondste Regio</i>. Om de uitvoeringsstructuur van het regioplan stevig te borgen, hebben we een brede evaluatie uitgevoerd onder stakeholders, bestuurders en managers van zowel zorgorganisaties als gemeenten. De resultaten hiervan zijn positief: de huidige structuur bewijst haar waarde en functioneert naar tevredenheid. Als cruciale vervolgstap voor de rest van 2026 richten we ons nu op het verder bestendigen van deze organisatiekracht. Hierbij ligt de prioriteit op een betere aansluiting van de regionale structuur op de interne gemeentelijke processen. De uitvoering van de regionale transformatieplannen binnen de vier hoofdthema's verloopt goed. Rondom het thema <i>Mentaal Gezond</i> is het grootschalige transformatieplan inmiddels volop in uitvoering gebracht, waarmee de eerste concrete resultaten in de regio zichtbaar worden (bijvoorbeeld toename verkennende gesprekken). Daarnaast zien we een sterke toename in de ambities rondom het thema <i>Veerkrachtig Ouder Worden</i>. Deze versnelling en hernieuwde ambities brengen we momenteel actief in binnen het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Met het project Zorg voor Mekaar bouwen zes VVT-organisaties samen aan een toekomstbestendige zorgstructuur in de Achterhoek. Niet alleen door samen te werken op het gebied van werving, opleidingen en HR, maar ook door het potentieel van vrijwilligers, mantelzorgers en zij-instromers optimaal te benutten.
De gezondste regio door preventie en innovatie
Langs welke grote lijnen werken we hier aan Preventie en innovatie zijn belangrijk om er voor te zorgen dat we in de Achterhoek onze centrale ambitie halen: Wij willen dat Achterhoekers gezond zijn en daarover zelf de regie hebben. Gezondheid, preventie en leefstijl zijn leidend, niet ziekte en behandeling. Daarom stimuleren we projecten die gericht zijn op preventie en innovatie. In de regionale uitwerking van het IZA is dit enerzijds ondergebracht in het hoofdthema 'Gezond Leven en Preventie' en anderzijds in het dwarsverband "Digitalisering en Technologie".

Stand van zaken projecten en activiteiten

We focussen sterker op innovatie. Deze focus kent twee hoofdcomponenten.

Technologische innovatie: In de afgelopen periode hebben we de samenwerking met sleutelpartners zoals de TZA Achterhoek en de Vereniging Digitalisering Zorg doorgezet. De programmering en ondersteuning vanuit deze netwerken zijn regulier doorgelopen. Samen met de TZA verkennen we momenteel een uitbreiding van regionale rol, specifiek gericht op het laagdrempelig en dichtbij de inwoner brengen van zorgtechnologie. In de tweede helft van 2026 zetten we hierop in met concrete vervolgstappen om de adoptie van technologie in de thuissituatie te versnellen.

Sociale innovatie: Vanuit de Regio Deal zijn in de acht Achterhoekse gemeenten lokale initiatieven succesvol van start gegaan. Hiermee is een krachtige beweging in de samenleving op gang gebracht die direct bijdraagt aan de leefbaarheid in de kernen en buurten. Nu de opstartfase van deze projecten langzamerhand is afgerond en de uitvoering stevig staat, verschuift onze focus naar de verbinding. De komende periode zetten we actief in op het onderling verbinden van deze projecten, om zo een structuur voor regionaal leren te faciliteren en succesvolle praktijken breed te verspreiden.

Achterhoekers zijn zelf langer verantwoordelijk voor hun gezondheid

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Het zelf langer verantwoordelijk zijn voor je gezondheid gaat om het versterken van de eigen regie van de Achterhoekers. Die eigen regie komt terug in de eerste 3 thema's van de regionale uitwerking van het IZA. Gezond Leven en Preventie, Veerkrachtig Ouder Worden en Mentaal Gezond. Dit door in te zetten op eigen verantwoordelijkheid en daar de Achterhoekers in te begeleiden.

Stand van zaken projecten en activiteiten

De campagne *Praat vandaag over morgen* is in de afgelopen periode succesvol verankerd als integraal onderdeel van onze regionale beweging Veerkrachtig ouder Worden. De achterhoekbank blijft dus te zien in de regio. Een belangrijke mijlpaal t.a.v. communicatie wordt de werkconferentie op 1 juni in Theater Amphion. Tijdens deze bijeenkomst wordt een grote, diverse groep van professionals, bestuurders en inwoners vanuit De Gezondste Regio samengebracht. De komende periode gebruiken we dit momentum om de regionale communicatiestrategie verder in te kleuren, zodat we inwoners nog gericht kunnen activeren en begeleiden in het nemen van eigen regie.

BEDRIJFSVOERING EN RENTE (ONDERSTEUNING)**Financiën**

Naast het voeren van de dagelijkse financiële administratie is een groot deel van de tijd besteed aan het opstellen van de jaarrekening 2025, de programmabegroting 2027 en de budgetrapportage januari tot en met april. De jaarrekening en de budgetrapportage zijn geagendeerd voor de AB vergadering van 1 juli 2026 en de programmabegroting staat geagendeerd voor de AB vergadering van 9 september 2026. Ook is in de verslagperiode gewerkt aan financiële rapportages voor diverse eigen projecten en zijn de financiële verantwoordingen 2025 voor de projecten van de Gebiedsopgave en Regiodeal opgesteld voor de Provincie en voor het Rijk. Voor de beschikking van Woondeal 2024-2025 is de eindcontrole door de accountant gedaan en deze is inmiddels ingediend voor vaststelling. In de verslagperiode is de interne controle uitgevoerd op basis van het controle- en uitvoeringsplan. Tenslotte is tijd gestopt in de financiële beoordeling en advisering van projecten.

2 Financiële toelichting

BUDGETRAPPORTAGE JANUARI T/M APRIL 2026
Financieel overzicht

Omschrijving	werkelijk t/m april			Saldo			budget t/m april			1e wijziging begroting			verwachting (incl 1e wijziging)			Verwachting saldo
	uitgaven	inkomsten	mutatie	werkelijk	uitgaven	inkomsten	mutatie	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m	t/m
	apr	apr	apr	apr	apr	apr	apr	apr	apr	apr	apr	apr	december	december	december	inwoner-
																bijdrage
SMART GOVERNANCE																
201 lobby en communicatie	85.676	203.404	0	117.728	183.501	183.501	0	0	0	0	0	0	550.503	550.503	0	0
202 achterhoek visie 2030 en monitoring	286.971	367.501	0	80.530	367.501	367.501	0	0	0	0	0	0	1.219.504	1.219.504	0	0
203 coördineren van subsidies en projecten	422.847	453.271	0	30.425	351.607	197.941	-153.667	30.425	117.000	1.924.000	273.000	-188.000	2.705.822	2.517.822	-188.000	0
204 advisering bestuur, Board en Raad	108.919	160.132	0	51.213	160.132	160.132	0	51.213	0	0	0	0	480.395	480.395	0	0
205 uitgaven en inkomsten Investeringsfonds	52.838	50.667	0	-2.172	105.000	50.667	-54.333	-2.172	0	0	-1.863.000	-2.026.000	2.178.000	152.000	-2.026.000	0
101 onvoorzien	0	2.667	0	2.667	2.667	2.667	0	2.667	0	0	0	0	8.000	8.000	0	0
<i>Sub-totaal</i>	<i>957.251</i>	<i>1.237.642</i>	<i>0</i>	<i>280.391</i>	<i>1.170.408</i>	<i>962.408</i>	<i>-208.000</i>	<i>280.391</i>	<i>2.041.000</i>	<i>-1.590.000</i>	<i>-2.214.000</i>	<i>0</i>	<i>7.142.224</i>	<i>4.928.224</i>	<i>-2.214.000</i>	<i>0</i>
BEDRIJFSVOERING EN RENTE																
801 ondersteuning	80.372	114.435	0	34.064	114.435	114.435	0	34.064	0	0	0	0	343.306	343.306	0	0
802 huisvesting	22.986	17.298	0	-5.687	18.965	17.298	-1.667	-5.687	0	0	0	-5.000	56.895	51.895	-5.000	0
803 kapitaallasten	424	128.588	0	128.164	55.000	133.667	78.667	128.164	0	0	0	236.000	165.000	401.000	236.000	0
<i>Sub-totaal</i>	<i>103.781</i>	<i>260.322</i>	<i>0</i>	<i>156.541</i>	<i>188.400</i>	<i>265.400</i>	<i>77.000</i>	<i>156.541</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>231.000</i>	<i>565.201</i>	<i>796.201</i>	<i>231.000</i>	<i>0</i>
TOTAAL	1.061.032	1.497.963	0	436.931	1.358.808	1.227.808	-131.000	436.931	3.631.000	2.041.000	-1.590.000	0	7.707.425	5.724.425	-1.983.000	0

saldo: (-) = tekort, (+) = overschot

Nadere toelichting afwijkingen budgetrapportage januari t/m april 2026		
Toelichting begrotingswijziging		
Programma 1: Smart Governance		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag dekking</i>
Inhuur derden en loonkosten	Er is sprake van een verschuiving van loonkosten naar inhuur derden in verband met vacature-invulling op inhuurbasis. Dit betreft een programmaregisseur en griffier.	142.000 budgettair neutrale verschuiving
Loonkosten	De Regio heeft een kwartiermaker Cultuur in tijdelijke dienst. Daarvoor ontvangen we een aanvullende bijdrage van de gemeenten.	117.000 Inkomsten gemeenten (via Doetinchem)
Externe projecten met bijdrage uit Investeringsfonds	Er zijn in de verslagperiode 3 initiatieven die een bijdrage ontvangen uit het investeringsfonds, Datagedreven Achterhoek en Techland (conform AB besluit 11-12-2025) en voor de ontsluiting van het Slingeland ziekenhuis wordt 1.25 milj beschikbaar gesteld (conform AB besluit 13-05-2026)	1.863.000 Investeringsfonds (IF)
Projecten	zie nadere specificatie hieronder. Het betreffen 2 nieuwe projecten en 10 wijzigingen.	1.651.000 extra project-gerelateerde inkomsten
Specificatie eigen projecten Regio Achterhoek		<i>budget wijziging 2026</i>
Project profilering smarthub	Het project is in 2022 ondergebracht in een Stichting. Regio Achterhoek maakt in 2026 t/m juni kosten voor salarissen en ondersteuning. Deze worden doorberekend aan de Stichting.	-40.000 inkomsten uit stichting Smarthub
Project Regiodeal Overhead	Betreft een meerjarig project uit de Regiodealgelden.	143.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Achterhoek Monitor tm 2025	Het betreft een project uit de Regiodeal. We monitoren hoe de Achterhoek ervoor staat. Doel: een informatiebron voor iedereen die in de Achterhoek werkt, onderneemt en woont. Er lopen nog wat kosten door in 2026.	5.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Achterhoek Monitor 2026-2028	Het betreft een project uit de Regiodeal. We monitoren hoe de Achterhoek ervoor staat. Doel: een informatiebron voor iedereen die in de Achterhoek werkt, onderneemt en woont.	117.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Uitbouwen Ecosysteem Achterhoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2022-2026	33.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project onverwachte hoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2024-2026.	-318.000 onttrekking IF
Project Woondeal	Betreft een meerjarig project met geld van de provincie voor de totstandkoming en realisatie van de regionale woondeals.	640.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Nationaal Programma Vitale Regio's	Het betreft een Rijksprogramma met als doel versterken van de Regio. Te zorgen voor een leefbare Regio, duurzaam en bereikbaar voorzieningsniveau en een gezonde en kansrijke toekomst voor de inwoners.	340.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project MKB-dienstverlening Achterhoek verbindt 25-28	Dit project is een vervolg op MKB Dienstverlening, dit betreft een meerjarig project met een looptijd van juli 2025 tot en met 2028.	137.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Zon Mw	Dit project werkt met een breed gedragen regioplan, waarin de gezamenlijke ambitie is geformuleerd om inwoners zo gezond mogelijk te laten leven met passende zorg dichtbij huis.	490.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project VNG Congres	Project t.b.v. het organiseren van het VNG congres in 2026.	50.000 Lobby budget (resultaat 2025)
Project ruimtelijk perspectief	Dit project is een vervolg op landelijk gebied, dit betreft een meerjarig project. Het project is afgerond in 2026.	54.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten

Balans per 1 mei 2026

<i>Activa</i>	<i>werkelijk 31 dec 2025</i>	<i>begroting 31 dec 2026</i>	<i>stand per 1 mei 2026</i>
Materiële vaste activa	0	0	0
Investerings	0	0	0
Financiële vaste activa	283.000	278.000	287.000
Personeelshypotheek	283.000	278.000	287.000
Projecten leader	0	0	0
Vlottende activa	38.235.000	22.855.000	35.356.000
Uiteenzettingen < 1 jaar	37.715.000	22.335.000	34.882.000
Liquide middelen	60.000	60.000	49.000
Overlopende activa	460.000	460.000	425.000
Totaal Activa	38.518.000	23.133.000	35.643.000

<i>passiva</i>	<i>werkelijk 31 dec 2025</i>	<i>begroting 31 dec 2026</i>	<i>stand per 1 mei 2026</i>
Eigen vermogen	6.390.000	6.007.000	4.561.000
Algemene reserve	492.000	492.000	492.000
Bestemmingsreserves	5.508.000	5.515.000	4.069.000
Gerealiseerd resultaat te bestemmen 2025	390.000	0	0
Verwacht resultaat 2025	0	0	0
Voorzieningen	17.000	0	17.000
Voorzieningen	17.000	0	17.000
Vlottende passiva	32.111.000	17.126.000	31.065.000
Vlottende schulden < 1 jaar	351.000	351.000	424.000
Overlopende passiva	31.760.000	16.775.000	30.641.000
Totaal Passiva	38.518.000	23.133.000	35.643.000

	<i>stand 1-1-2026</i>	<i>mutatie t/m apr</i>	<i>stand 1-5-2026</i>
<i>Specificatie bestemmingsreserves</i>			
Investeringsfonds	5.185.000	-1.590.000	3.595.000
Reserve toekomstbestendige organisatie	150.000	0	150.000
Onderhoud huisvesting	24.000	0	24.000
Egalisatiereserve rente	300.000	0	300.000
Totaal	5.659.000	-1.590.000	4.069.000

Begrotingswijziging

Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.			Nieuw e of ver- hoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuw e raming van het dienstjaar
			Functie 10.1: Onvoorzien			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring			
1.1	4000		Lonen en sociale lasten	117.000	95.000	1.097.373
3.4.3	4085		Inhuur derden	95.000	0	95.000
			Totaal functie	212.000	95.000	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten			
3.4.3	5099	100	Project profilering Smart hub		40.000	40.000
3.4.3	5099	126	Project Leader overheadkosten Nieuw			175.000
3.4.3	5099	124	Project Ruimtelijk perspectief	54.000		54.000
3.4.3	5099	125	Project EDL			64.000
3.4.3	5099	106	Project Regio Deal Overhead	143.000		204.000
3.4.3	5099	111	Project Achterhoek Monitor	5.000		5.000
3.4.3	5099	118	Project uitbouw en ecosysteem Achterhoek	33.000		33.000
3.4.3	5099	119	Project Woondeal	640.000		640.000
3.4.3	5099	113	Project onverwachte hoek (incl Achterhoek Partners)		318.000	124.000
3.4.3	5099	132	project Nationaal Programma Vitale Regio's	340.000		340.000
3.4.3	5099	133	Project Zon Mw	490.000		490.000
3.4.3	5099	134	Project MKB-dienstverlening Achterhoek verbindt 25-28	137.000		137.000
3.4.3	5099	135	Project Achterhoek Monitor 2026-2028	117.000		117.000
3.4.3	5099	136	Project VNG congres	50.000		50.000
			Totaal functie	2.009.000	358.000	
			Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels			
1.1	4000		Lonen en sociale lasten		47.000	360.983
3.4.3	4085		Inhuur derden	47.000		47.000
			Totaal functie	47.000	47.000	
			Functie 20.5: Uitgaven / Inkomsten investeringsfonds			
3.4.3	4841		Uitgaven projecten investeringsfonds	1.863.000		1.863.000
			Totaal functie	1.863.000	0	
			Functie 100: Mutatie reserves			
6.2.3	6004		bijdrage functie 100 investeringsfonds	1.932.000	342.000	2.366.000
			Totaal functie	1.932.000	342.000	

Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.			Nieuw e of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuw e raming van het dienstjaar
3.4	8501 8500		Functie 10.1: Onvoorzien			176.710
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring			
			Opbrengsten werkzaamheden derden	117.000		
			Bijdrage gemeente en Provincie			
			Totaal functie	117.000	0	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten			
			Project profilering Smart hub		40.000	
3.4	8099	100	Project Leader overheadkosten Nieuw			175.000
3.4	8099	124	Project Ruimtelijk perspectief	54.000		54.000
3.4	8099	125	Project EDL			45.000
3.4	8099	106	Project Regio Deal Overhead	143.000		204.000
3.4	8099	111	Project Achterhoek Monitor	3.000		3.000
3.4	8099	118	Project uitbouw en ecosysteem Achterhoek	17.000		17.000
3.4	8099	119	Project Woondeal	640.000		640.000
3.4	8099	113	Project onverwachte hoek (incl Achterhoek Partners)	24.000		24.000
3.4	8099	132	project Nationaal Programma Vitale Regio's	340.000		340.000
3.4	8099	133	Project Zon Mw	490.000		490.000
3.4	8099	134	Project MKB-dienstverlening Achterhoek verbindt 25-28	137.000		137.000
3.4	8099	135	Project Achterhoek Monitor 2026-2028	66.000		66.000
3.4	8099	136	Project VNG congres	50.000		50.000
6.2.3	6104		functie 100: investeringsfonds	69.000	342.000	188.000
			Totaal functie	2.033.000	382.000	
			Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.5: Uitgaven / Inkomsten investeringsfonds			
6.2.3	6104		Verrekening met functie 100: investeringsfonds	1.863.000		1.863.000
			Totaal functie	1.863.000	0	
			Functie 100: Mutatie reserves			
6.0	6604		Beschikking over investeringsfonds	1.932.000	342.000	2.366.000
			Totaal functie	1.932.000	342.000	